

Je tuja pomoč zdravilo za afriške probleme? Primer Namibije

Ravinder Rena

Namibija je v 21 letih neodvisnosti doživela izjemno gospodarsko rast. Sedanja gospodarsko rast, ocenjujejo jo na 4–5 odstotkov, poganja predvsem povečevanje konkurenčnosti na področju rudarstva. Ta panoga prispeva polovico vseh prihodkov države iz mednarodnega poslovanja. Po drugi strani pa nizka raven vlaganj v gospodarstvo in izobraževanje predstavlja znatno oviro povečevanju gospodarske raznolikosti in lahko povzroči slabše rezultate na področju inovativnosti. Zaradi vsega tega in navkljub razmeroma visokim povprečnim dohodkom ostaja Namibija do neke mere še vedno odvisna od tuje pomoči. Članek obravnava vpliv tuje pomoči na namibijsko gospodarstvo, ob tem pa na namibijskem primeru sistematično analizira vpliv te pomoči na dežele v razvoju. Petdeset let po začetku prvih programov razvojne pomoči namreč ostaja še vedno odprto vprašanje učinkovitosti takšne pomoči. Namen pričujoče raziskave je ugotoviti, če je tuja pomoč učinkovit način pomoči Namibiji pri doseganju razvojnih ciljev.

Ključne besede: tuja pomoč; afriško gospodarstvo; namibijsko gospodarstvo; gospodarski razvoj; vlaganja

Klasifikacija JEL: F35, H11

Managing Global Transitions 11 (3): 223–241

Okoljsko ravnanje južnoafriškega rudarskega podjetja in njegova donosnost

Gibson Nyirenda, Collins C. Ngwakwe in Cosmas M. Ambe

Članek preučuje vpliv postopkov v zvezi z okoljskim ravnanjem na donosnost južnoafriškega rudarskega podjetja. Poglavitni cilj članka je raziskati, ali so takšni postopki v tesni povezavi z donosnostjo podjetja (ki ga predstavlja donosnost lastniškega kapitala). V ta namen je bila narejena študija primera južnoafriškega rudarskega podjetja, ki je na seznamu družbeno odgovornih podjetij, uvrščenih na johannesburško borzo vrednostnih papirjev. Za primer je bilo izbrano podjetje Green-Steel (namesto pravega imena je uporabljen psevdonim). Z uporabo multiple regresije smo skušali poiskati povezavo med donosnostjo kapitala v podjetju Green-Steel in tremi področji okoljskega ravnanja v tem podjetju (zmanjševanje izpustov CO₂, energetska učinkovitost in

poraba vode). Izsledki kažejo, da med spremenljivkami ni pomembne povezave, kar potrjujejo navedbe v okoljevarstvenih poročilih podjetja Green-Steel, po katerih je motiv okoljskega ravnanja predvsem spoštovanje zakonodaje, pa tudi moralna obveza k okoljskemu ravnanju zaradi zmanjševanja vplivov na podnebje.

Gljučne besede: okoljsko ravnanje; rudarska podjetja; donosnost lastniškega kapitala

Klasifikacija JEL: M11, M41

Managing Global Transitions 11 (3): 243–260

Indijski izvoz usnja in usnjenih izdelkov v scenarijih WTO: razčlemba smeri razvoja in strukturnih sprememb

Shrabanti Maity

Trgovino se pogosto obravnava kot gonilo gospodarske rasti. V deželah v razvoju, kakršna je Indija, ima trgovina pomembno vlogo pri zagotavljanju trajnostnega razvoja. Med najpomembnejše indijskimo izvozno blago sodijo usnje in usnjeni izdelki (na Indijo odpadeta približno dva odstotka svetovne trgovine s tem blagom). Zaradi tega je smotrno preveriti stanje na področju indijskega izvoza usnja in usnjenih izdelkov. Članek preučuje probleme indijske industrije usnja in predlaga možne rešitve zanje. Uporabljen je bil Poirierjev (1974) način ocenjevanja stopnje rasti izvoza usnja in usnjenih izdelkov v času pred vstopom v WTO in po njem. Spremenljivost pridodkov od izvoza je bila merjena s pomočjo Cuddy-Della Vallejevega indeksa.

Gljučne besede: izvoz usnja in usnjenih izdelkov; Poirierjev pristop;

Cuddy-Della Vallejev indeks; obdobje pred in po vstopu v WTO

Klasifikacija JEL: Q17, Q13

Managing Global Transitions 11 (3): 261–281

Napovedovanje uspešnosti dela zaposlenih v bančništvu: je mogoče psihološko testiranje uporabljati kot kristalno kroglo?

Mirjana Pejić Bach, Natalija Šimić in Marjana Merkač

Človeške vire dandanes štejejo za eno od najpomembnejših ključnih primerjalnih prednosti organizacije. Management človeških virov obsega nabor, izbiro in usposabljanje najprimernejših kandidatov za določeno delovno mesto. Čeprav ima usposabljanje pomemben vpliv na učinkovitost zaposlenih, ostajata nabor in izbira še vedno najpomembnejša koraka. Cilj članka je raziskati, ali je na podlagi posebnih značilnosti kandidatov za zaposlitev v bančništvu mogoče napovedovati

njihovo uspešnost pri delu. V raziskavi so bili uporabljeni podatki iz zbirke o hrvaških bančnih uslužbencih; skupaj je bilo testiranih 1659 kandidatov za zaposlitev. Rezultati multiple regresijske analize kažejo, da so pri napovedovanju uspešnosti zaposlenih v bančništvu najpomembnejše njihove kognitivne zmožnosti, razsodnost, zmožnost obvladovanja, pogum, občutljivost, zmožnost sprejemanja sprememb, toplina in čustvena trdnost. Na podlagi teh izsledkov je bil kot pomoč pri izbiri kandidatov izdelan *Profil dobrega kandidata za zaposlitev v bančništvu*.

Gljučne besede: zaposlovanje; psihološko testiranje; podatkovno rudarjenje; testi kognitivnih zmožnosti; testi osebnostnih značilnosti

Klasifikacija JEL: M51, M54, C81

Managing Global Transitions 11 (3): 283–299

Uporaba kulturnih dimenzij in ogrodja razvrstitve računovodskih vrednosti pri proučevanju kulturne raznolikosti v mednarodnem podjetju v Južni Afriki

Stefan Stander, Pieter Buys in Merwe Oberholzer

Razvijajoče se južnoafriško gospodarstvo ponuja dobre poslovne priložnosti za globalna podjetja. Čeprav so združitve in prevzemi pogost način vstopa v razvijajoče se gospodarstvo, se s takšnimi poslovnimi povezavami pogosto ne uspe ustvariti trdnih podjetij; vzrok temu so kulturne razlike med državami in podjetji. V pričujoči študiji je bil raziskan možen vpliv kulturnih razlik v primeru, ko je mednarodna skupina s sedežem v Franciji kupila južnoafriško podjetje. Jasno so se pokazale kulturne razlike v vedenju in ravnanju na delovnem mestu, ki so pripeljale do sporov, ti pa so ovirali izvajanje računovodskih dejavnosti v podjetju. V tej raziskavi je bilo na podlagi Hofstedejevih kulturnih dimenzij in Grayevega ogrodja razvrstitve računovodske vrednosti vodstvu podjetja pokazano, kako kulturna usmeritev v deželi vpliva na njihovo poslovanje.

Gljučne besede: razvrstitev računovodske vrednosti; kultura podjetja; kulturne razsežnosti; prevzemi in združitve; odpori; trajnost

Klasifikacija JEL: M10, M41

Managing Global Transitions 11 (3): 301–316